

جمعه ایرتسی — ۱۵ تشرین اول ۱۹۲۷

جلد : ۸

دردنچی سنه — نومرو ۹۶

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

یوردی یاننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

مجله شخصی

آبونه شرطری : سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیلغی ۱۲۵ ، فوق العاده

نسخه لرایجون ۳۰۰ و ۵۰۰

غروشدر .

بجموعه مزهیتتنجه طبعی تنسیب

ایدله بن ازلر اعاده ایدلر .

هر آیه برنجی داوره بشنجی کونلری هیبقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، حرفی مجموعدر .

آدبیات تارنجی

آرم دره

- عزیز اوقاش نهاله -

مولوی طریفته منسوب شاعر لر آراسته ده
آدم دده، ملی نظم طرزیمزه تمایله مشهور در.
« عثمانی مملکتنده یاشامش اولان طریقتلرک
« پسنده بر موقع قبول بولار مقبعلر بتیشدیرن
یونس طرزی، « یالکر - مولوی تکیه لرنده
- دیکر لر ستمقیس - بر موقع قازانامشدرکه،
یونیده مشوی و دیوان کیردولا یسیله عجم لسان
و حرنشک و محیط طرده تورک لسان و حرنشه
غلبه سته عطف، اتمک قابل، حتی ضروریدر،
فی الحقیقه تصوفی خلق ادبیات زده ساییله
بنا ایدن یونس امره، بو ادبیاته عصر لرجه
مجراسی تبدیل ایتکمزین دوام ایدن بر
جریان ورمش، بونک بوتون محصولارنده
یونس امره مک تأثیری - آرزوچ - دائما
حسن ایشلشدر. مولوی طریفته منسوب
شاعر لرک اثرلرنده بوتأثیرک موجود اولماسی،
صوفیاه اعتقادلری مشونیک تلقین ایتدیکی
تصوفی فکرلره استناد ایدن بوشاعر لر
اوزرنده، مشونیک طرز و روحیه حوق
قطعی بر نفوذ اجرا ایش اولدیغنه بارز ردیلیدر.
نتکیم، مولوی شاعر لرندن بر قسمنک ده
یالکر ملی نظم طرزیمزه دیکل، عجم ادبیاتندن
آلدیغمز شکلرله بیله تورکجه یازمغه رغبت
کوسریمه رک حساسی عجم لسانیه ترم ایش
اولمالاری، بودلاتی داها فضله ایضاح ایدر.
آدم دده، عجم حرنشه تابع مولوی
شاعر لرینک ادبی دائرة سی خارجنده قلمش،
اونلردن طرفه بعضاً تمایل کوسرتمش اولقله
برابر، ملی نظم طرزیمزی جسمه مش، یونسک
آدبی تلقیلری، اثرلرله مولوی محیطنده اخیال
و عادت اورداده مدافعه ایشلشدر. اسمنه
آدبیات تاریخیمزه موقع قازانیدران، آدم
دده مک بوخمدتیدر.

★

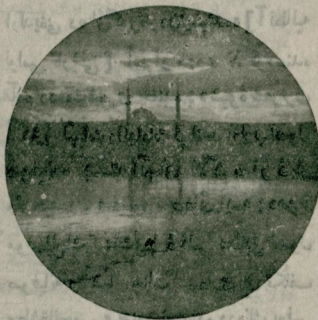
ثاقب دده مک « سفینه الفیسه فی ذکر
خلفاء الطريقة العلیة المولیة، ده، « سمرار
دده مک ده مولوی شاعر لرندن باحث مشهور

حقیدر، دیدیمک وقت برنوع اجتماعی شائیت
حقنده رفیعت حکمی ورمش اولورم.
ایشته « شائیت، ایله « حکم، بویه
واضحاً تقریب ایلدیکی کی دیکر قارائاق
قلان قطع لرده توالی ایدمک تدقیقلره
برر برر توضیح اینجه، اصل موضوع
حقنده آبدناق حصول بولش، و بالطبع
بزی « ضدیتلر اینجده بوجالامیه محکوم
ایدن « شبهه جیلک Septicism « ک
صیقچی قارائغندن قور توله رق، « مثبت جیلک
Positivisme « ک فیاض آبدناقغه جیقش
اولورز.

بوندن صوکر بو موضوع حقنده
اک مهم مسئله لردن بری اولان « شائیت
حقنده کی بیلکلیمیز آرتدیقه قیمت حکملریمیزک
دکشدیرکی ... یعنی مادی شائیت حقنده کی
بیلکلیمیز آرتدیقه (اصل اجتماعی شائیت
مستثنا اوله رق) قیمت حکملریمیزک ناصیل
کیفیت حکملرینه انقلاب ایتدیکی تدقیق
اتمک قابورکه بونی ده کله جک سفره بر قیورم.

ضیل لغزاه

استانبول دارالفنونده منطلق مدرسی

باشقا قیست باشقادر، احواله شائیت حکمی
ایله قیمت حکمی آراسته ...
بوتون بونلر شائیت ایله حکم آراستک
تفریق ایلدیکی کوستریور.

فی الواقع : « شائیت حکمی و قیمت
حکمی .. دیمکه طبیعی بویکی حکم آراسته
بره قابل « اولدی ایفاده ایلک ایتسینور.
حالبوکه بونلر آراسته قابل اوله ماز. چونکه
« قیمت حکمی، ده « شائیت حکمی، در،
یعنی « شائیتدن متولد حکم، در، « شوقدارکه
« اجتماعی شائیتدن متولد حکم، در.

دیمک که : « شائیت حکمی، قیمت حکمی ..
جمله سنک قابل معناسنده قول ایلدیکی تقدیرده
معناسی یوقدر. « عبیت، معناسنده - موضوعه
متابعتی اولماقله برابر - قول اولیعامسک ایسه
بوش برترکیردن عبارت اولاجغندن دولایی
هیچ معناسی یوقدر.

حالبوکه آراده مطلقا بر تقابل افاده
ایلمک ایتدیکی معلوم اولدیغندن « شائیت
حکملری، برته « کیفیت حکملری، افاده
ایدیایره، بونک قارشیشه « قیمت حکملری،
قوندینی وقت تقابل معناسی افاده ایلش اولور.
بونی بر آزداها تصریح ایدرسه ک افاده شوایله اولمش
اولور : « مادی شائیتدن متولد کیفیت حکملری،
و « اجتماعی شائیتدن متولد قیمت حکملری،
فی الحقیقه آنالک ورمکده اولدیکی حکملره
باقیلنجه بو ایکی نوع حکملر آراسی تفریق
ایمکده اولدیکی کورورز.

بری طبیعتدن، مادی شائیتدن نفسه
کن مدلوللردن متولد آنالک وردیکی کیفیت
حکملری در. مثلاً بر طات، بر جریان،
بر صوئوق، الخ حقنده ویردیکمز حکملر
بو قبیلندرکه « فان دورار ایدر، دیدیمک وقت
برنوع مادی شائیت حقنده بر کیفیت حکمی
ورمش اولورم.

دیگری جمعیتدن، اجتماعی شائیتدن
نفسه کن مدلوللردن متولد آنالک ویردیکی
قیمت حکملری در.

مثلاً دوغزو، مقدس، حقی، الخ
دییه ویردیکمز حکملر بو قبیلندرکه « بو آدم

تذکره سنده سوله دکلمه نظر آ: « آدم دده ،
 انطالیه دده دوغدی . بابایی جاووش زاده
 خاندانندن محمد جاووش ، اونک دده بابایی
 درویش مصطفی نامده برداردر . [انطالیه
 لواپی تاریخی ، ص ۱۱۱] آدم دده ،
 ثروت و سامانیله مملکتک اعیانی آراسینده
 صایلان عالمه سنک صاحبمنده نه . انطالیه دده
 بو بودی . خاتمان و عیال و اتباع صاحی اولدی .
 نفسی ایچون عرفان و فضیلت تحصیلی ايله
 مشغول ایکن قلمبنده بولدی حق عشق اونی ،
 زنجیر قبران محمد دده نکر زهر لکیله مولودیکه
 اتسابه سوق ایبتدی ، باباسیله آتسه سنک وفاتلرندن
 سوکرا ، کوکلنی بوسوبوتون اللهه ربط ایبتدی ،
 تأثرنی ، فلاکتک آغیر لغتی ، معنوی عشقک
 شدنی ایچنده اونونتمه جالیشدی . نهایت
 مرشدی زنجیر قبران محمد دده دن اذن آلدی .
 هم کیردیکی طریقه اتسابی تکمیل ، هم ده
 پیرنک مرقیاتی زیارت مقصدیه قونییه ،
 اوران دده استاسوله کادی و قوله قاپدی
 درگاهنده مثنوی شاری رسوخی اسماعیل
 دده نکر ارشاد و تربیه مظهر اولدی .
 رسوخی اسماعیل دده نکر [۱۰۴۱] تاریخده
 وفاتنده ، مشار الهک برنه ، دراک
 مشیخته کچدی . تکیه سی ، زمانده عاشقار ،
 عارف ر مجبی ایدی . دورنک ر جانلندن چوخی
 دده نکر عجباری ، مریدلری مبانده ایدی .
 آدم دده ققرايه داعی صدقه و احسانیه ده
 مشهوردی . بذل وجود و عطایای فراوانلری
 بر حده بالغ ایدیکه بر نی نواب بخشش فرما
 اولسعلر لا اقل یوز دینار احسان بیور لرلری .
 و بو کونه صورت تبذیرده بخشش لاری
 بین الناس مدار بحث اولوب کیی کیبایه ، کیی
 کرامته حل ایدوب هر کس مبلغ رأینه کوزه
 سوز سویلردی . حتی سلطان مراد راجع
 بر دغه شیخ موسی الهی جمیع فقراسیله سرای
 هایونه دعوت ایدوب قرائت مثنوی و سماع
 و صفادن سوکرا یوز دینار عطیه شاهانه
 احسان ایتکله عنزمشایه متعظان اولوب
 من بعد بخشش دوریشانه اولان اونسکزه عددی

متجاوز احسان بیورمیدلر . « آدم دده ،
 مملکتبنده کی آباه واجدادی اوقافک فاقضندن
 حصه سنه اصابت ایدن یاره هر سنه ارسال
 اولوندینی وقت ، کندیسنه بر جنبه بیله
 آیرمق سزین بونک هپسنی ققرايه توزیع
 ایدهردی . آدم دده ، بو ساحت و احسانی
 « ابو الفقراء » عنوانی قازاندرمشدی .
 آدم دده [۱۰۶۳] تاریخده حج مقصدیه
 یوله جیقادی ، مقصدینه وصول کندیسنه
 میسر اولمادن مصرده وفات ایدهرک مصر
 مولونجه نی خطیره سنه دفن ایدیلدی .
 وفاتک تاریخی « خواص محبانندن شاعریناری »
 سوله مشدر :
 اصول دوری چون آدم آفتدینک تمام اولدی .
 دیدم آبا بوکار دلنوازه کیم مقیددر .
 بو افکار ايله خواب آلود ایکن بو دیده طیم
 کوروندی روح مولانا که اول نور سر آمددر
 بیوردی ای ناری بوله تحریر ايله تاریخین
 « دکدر دور آدم یکدی او دور محمددر »
 أسرار دده و صفاتی تذکره لریله ناقب
 دده سقیته سننده آدم دده نکر ترجمه حاله دائر
 بوله بیله معلومات بوئدن عبارتدر .
 *
 آدم دده نکر کلهجه ايله کرک عروضه
 یازمش الهی و غزللری واردر . « انطالیه نکر
 مسک کتبخانه سننده کندی خط دستلیه بردوانی
 موجود ایکن یقین بر زمانده اورته دن غائب
 اولدیغی دیوانی کورنلرندن ایشیتدم » [انطالیه
 لواپی تاریخی] أسرار دده ، تذکره سنده
 آدم دده نکر شعری حقیقه : « شیوه شعر لری
 اکویا الهیات و الهامات قیلندن اولوب اصول
 صوفیانه بسته الهیاتی الان مدار ذکر
 و توحیددر . « دییور . صفاتی ایسه : « عز
 موسی الهک ترناتنی یاره قلمی مطابق اصول
 صوفیانه و أشعار حالت شعاری بی تکلف
 و عاشقانه در . « جمله سیله ، آدم دده نکر یونس
 طرزینه انهامانی پک صریح اولاری اشارت
 ایدیور .
 آدم دده ، تورکجه شعرلرندن مانعا ،
 فارسی غزلر دخی یازمش ، فقط اصل

شعره ایرتایندره نچونلر

بابل کلک خار اولسون
 ایشک کویک زار اولسون
 بر کوزله کوکل ور
 اوده سکا یار اولسون

§

اوزوم باغده بستر
 نونوم داغده توت
 بکا هیچ رحم ایتدک
 اولاک بدنی بتر

§

قازاخیل دیرم سکا
 قاتک قاتناشین بکا
 سنک کی کوزدی
 دوغوراماز هر آنا

شخصیتی ، تورکجه نظم لریله ، بالخاصه یونس
 طرزنده کی الهی لریله تثبیت ایشمدر .
 آدم دده نکر ، عجم تأثیرنک شدته و دامغالاب
 اولدیغی مولوی محیطنده ، ملی طرزه رغبتی
 اونک روحنکدی سوغز حق عشقنک
 بر نتیجه سیدر ، تحسائی ضبط و قید ایدهرکن
 صنعت ائذیشه سندن تمامیه آزاده قالان
 بو مولوی شاعری ، خروشان کوکلنک دو یقور .
 لرینی نامتناهی برعطش ایچنده عادتاً کلکاری
 کی یاز یورمش ، صنعت قیدلرینه ، تکلفلرینه
 قطعاً التفات ایتمه مشدر . آدم دده الهامی
 تنظیم ایتکسزین تثبیت ایدن و طبیق یونسک
 معقبلی رند متصوفلر کی شعری صنعت
 قصیده سوله مهین و بونک ایچون داماً صمیمی
 قالان بر شاعردر . اسمنه ادبیات تاریخنرک
 حقیقه لرنده موقع تأمین ایدن ، بر آذ اول
 عرض ایتدیکمز خدمتیه بر لیکده اونک
 بوصمیمیلیکی ، صمیمی اولتی مزینیدر .
 محمد مهال